

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМ. М. І. ПИРОГОВА

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ
КАДРІВ У НАДЗВИЧАЙНИХ УМОВАХ**

**ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

8 лютого 2023 року

**Вінницький національний медичний університет
ім. М.І.Пирогова**

Міністерство охорони здоров'я України

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЯКІСНОЇ
ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ КАДРІВ
У НАДЗВИЧАЙНИХ УМОВАХ**

Тези доповідей
навчально-методичної конференції
8 лютого 2023 року

Вінниця – 2023

Кулик А. Я., Нікольський О. І., Мотигін В. В., Тертишна О. В. Сучасні програмні засоби для медико-біологічної освіти	133
Кулик А.Я., Мотигін В.В., Остапенко Е.М. Особливості викладання курсу за вибором «Європейський стандарт комп'ютерної компетентності»	134
Кулібаба С.О., Мичковська Л.І., Іванова Є.І. Інформативність показників, що характеризують рухові здібності легкоатлетів до бігу на короткі дистанції	136
Кульчицька О.М., Кузьміна Н.В., Шаповал І.І., Іванкова А.В., Шкарівський Ю.Л. Роль типу поведінкової активності в адаптації студентів до навчання в умовах війни	137
Курець О.О., Лайко Л.І., Чигір І.В. Сучасні інтерактивні методи навчання на практичних заняттях з пропедевтики педіатрії	138
Кучеренко О.М., Чайка Г.В. Особливості сексуального дебюту серед студентів-медиків	139
Кучеренко О.М., Чайка Г.В., Яремчук Л.В. Актуальні проблеми викладання сексуальної освіти в умовах військового часу	141
Лазаренко Ю.В., Фомін О.О., Марцинковський І.П. Компетентнісний підхід в реаліях сьогодення	142
Ланова Т. В., Матусевич Л. М. Формування мовленнєвої культури здобувачів закладів вищої медичної освіти	144
Лациба В.П. Чи потрібна історія України, коли лунають гармати?	145
Лебідь Л.П. Особливості навчання під час війни	147
Лисенко Д.А., Бондарчук С.В. Досвід викладання курсу гематології вітчизняним та іноземним студентам в надзвичайних умовах	148
Лисенко О. М. Вибіркові дисципліни – нові можливості в освітньому процесі	149
Литвинюк О. П. Оглядово-аналітичний погляд на актуальні проблеми медичної освіти в Україні в умовах воєнного часу	150
Лобастова Т.В., Таран О.А., Астахова О.В. Актуальні проблеми якісної підготовки медичних кадрів у надзвичайних умовах	152
Лобастова Т.В. Актуальні проблеми якісної підготовки медичних кадрів в умовах війни	153
Логвіненко В.А., Франчук С.В., Поліщук Т.В., Булько І.В., Очеретна Н.П. Ефективні інноваційні технології навчального процесу під час надзвичайного стану	154
Лукіянець О.О., Сасюк А.І., Лойко Є.Є. Організація процесу та особливості викладання дитячої хірургії в умовах воєнного стану в Україні	155
Мазур Н.В., Костюк М.І. Використання інноваційних методів навчання професійної іноземної мови у ВНЗ	156
Мазченко О.О., Журба К.Є. Онлайн навчання під час воєнного стану	158

У сучасній лінгвістиці розрізняють вищий і нижчий рівень мовленнєвої культури людини. Нижчий рівень – перший ступінь оволодіння літературною мовою, для якого властиві правильність мовлення, дотримання лексичних, орфоепічних і граматичних норм літературної мови. Правильне мовлення здобувача не повинно містити помилок у вимові, у вживанні слів та їхньому творенні, у побудові речень.

Вищим рівнем мовленнєвої культури вважають правильне й гарне мовлення. Особа не допускає помилок і вміє будувати своє висловлювання відповідно до мети спілкування, сповна розкриває його тему та головну думку, до того ж добирає найбільш влучні слова та конструкції з урахуванням того, з ким й за яких обставин спілкується. Отже, високий рівень мовленнєвої культури стає головним показником загальної культури людини. Тому здобувачі повинні мати за мету збагачувати й удосконалювати своє мовлення, формувати навички вести діалог зі співрозмовником, уміти добирати для кожного випадку відповідні слова й конструкції тощо.

Мову професії необхідно очищувати від засмічення вульгаризмами й жаргонізмами, від стилістичного зниження і стильового усереднення, від нівелювання та штампованості.

На практичних заняттях з курсу «Українська мова за професійним спрямуванням» для здобувачів використовують цікаві фахові тексти, які розширюють світогляд майбутніх лікарів. Вивчення розділу «Культура професійного мовлення» передбачає оволодіння нормами літературної мови в її усній і писемній формах (правилами вимови, наголосу, слововживання, граматики, стилістики); уміння обрати й реалізувати мовні засоби, які в певній ситуації спілкування сприяють досягненню поставлених завдань комунікації; нормалізацію процесу мовленнєвої комунікації з метою вдосконалення мови і мовлення як знаряддя підвищення рівня мовленнєвої культури; дотримання етики спілкування; прищеплення мовленнєвих умінь, необхідних для виявлення себе як особистості в різноманітних ситуаціях і сферах діяльності.

Отже, імідж здобувача вищої освіти як майбутнього фахівця передбачає обов'язкове володіння державною мовою на орфоепічному, лексичному, орфографічному, граматичному та стилістичному рівнях. Тому сьогодні важливою справою національного відродження України є піднесення культури мови суспільства, насамперед молоді, яка здобуває вищу освіту. З огляду на викладене, проблема оволодіння здобувачами вищих медичних закладів освіти високим рівнем мовленнєвої діяльності набуває особливої цінності.

Лациба В.П.

Чи потрібна історія України, коли лунають гармати?

В умовах російської військової агресії з особливою силою проявилися внутріукраїнські проблеми і протиріччя, зокрема ідеологічного і ментального характеру. Війна змушує українське суспільство й владу рішуче реагувати на прояви конфесійної залежності частини віруючих від церкви країни-агресора, активніше формувати засадничі концепти української ідентичності, наполегливо долати згубні впливи «руського міра».

Вагому роль у актуалізації необхідності подолання гносеологічних та ідеологічних контрверсій покликані зіграти суспільні науки.

Наша зброя – освіта, яка без потужної історико-культурної складової не може виховати громадянина і патріота. Саме вивчення історії та культури власного народу в поєднанні з вивченням інших засадничих гуманітарних та соціальних наук формують громадянську позицію і національну ідентичність.

Відповідно до директивних настанов у закладах вищої освіти історія і культура України мають вивчатися на порівняно вищому рівні, достатньому обсязі, якісно новим інформаційно-методологічним наповненням, щоб у повній мірі аналізувати закономірності, наслідки та значення історико-культурних явищ та процесів в Україні, вписуючи їх у європейський і світовий контекст. Це дасть змогу здобувачам вищої освіти самостійно визначати закономірності й аналізувати суспільні процеси, що відбувалися у минулому та відбуваються у сучасному світі, розуміти їх зв'язки та проводити історичні й культурні паралелі.

Натомість рішення Міністерства освіти і науки України про виключення історії України з переліку обов'язкових дисциплін НМТ 2023 року викликає подив і обурення, оскільки саме історія України в незалежній державі виявилася фактично єдиною дисципліною, яка не тільки формувала національну свідомість молоді в умовах тотального російського інформаційно-ідеологічного тиску, а й допомагала старшому поколінню позбутися ментальних вад, спричинених російсько-радянською спадщиною.

Виключення історії України з переліку обов'язкових для підсумкового контролю знань абітурієнтів по суті позбавляє молодь належних стимулів для отримання історичних знань про Батьківщину і потрібної мотивації її захисту. Дилема, що важливіше – математика чи історія України – вирішується просто – важливі й обов'язкові обидві дисципліни: в умовах війни математика дає змогу точно розрахувати постріл гармати, а історія України – визначити ворога, якого потрібно знищити влучним пострілом.

Рік жорстокої війни, яка розділила історію України на «до» і «після», продемонстрував на прикладі путінської Росії, які жахливі наслідки можуть мати вульгарні маніпуляції історією. Цинічна російська пропаганда тільки посилює імперські наративи про «непевність» і «штучність» України як держави та підживлює геноцидні спроби знищити українців як націю.

За цих умов зростає складність завдань, які постають як перед українською владою, так і перед історичною спільнотою. Для істориків є викликом ціла низка недосліджених проблем минулого, створення сучасного національного підручника з історії України. На підсилення цієї парадигми влада приймає Закон «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності» (13.12.2022). У цьому контексті рішення МОН, навпаки послаблює функції історії як важливої частини самоідентифікації особистості, особливо в умовах воєнного часу. Швидкість, з якою на окуповані ворогом українські території завозять російські підручники з історії і учителів тільки підтверджує важливість історії. Адже очевидно, що для українців знання про їхнє минуле – це не просто цікавість, це питання їхнього буття. Це настільки очевидні речі, що рішення МОН виглядає щонайменше суперечливо.